

Reactienota notitie reikwijdte en detailniveau dijkversterking Sterreschans- Huissen

*Onderdeel van dijkversterking Sprok,
Sterreschans en Heteren*

*sterke dijken
schoon water*

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding en procedure.....	3
1.2	Anonimisering.....	3
1.3	Leeswijzer.....	3
2	Reacties.....	4
2.1	Reactie 1 – Gemeente Lingewaard.....	4
2.2	Reactie 2 – Stichting Lingewaard Natuurlijk.....	4
2.3	Reactie 3 - Particulier.....	8
2.4	Reactie 4 - Particulier.....	8
2.5	Reactie 5 - Particulier.....	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en procedure

Waterschap Rivierenland doorloopt in het kader van de dijkversterking Elden-Heteren de milieueffectprocedure (mer-procedure). De Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) markeert de start van de mer-procedure. Het doel van de NRD is om betrokkenen en belanghebbenden op de hoogte te brengen van de voorgenomen plannen en de voorgestelde aanpak voor het opstellen van het milieueffectrapport (MER) voor de dijkversterking Elden-Heteren. De NRD biedt inzicht in de reikwijdte van het onderzoek en de mate van detail waarop de mogelijke milieueffecten worden beoordeeld.

De NRD heeft van 15 april 2026 t/m 27 mei 2026 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode konden omwonenden, belanghebbenden en andere geïnteresseerden aandachtspunten, alternatieven of zorgen kenbaar maken, zodat deze meegenomen kunnen worden in het verdere proces.

In totaal zijn vijf zienswijzen ingediend.

1.2 Anonimisering

Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming is het niet toegestaan de persoonsgegevens (NAW-gegevens) van natuurlijke personen te verwerken zonder een wettelijke grondslag, dringende noodzaak of toestemming van de betreffende personen. Daarom noemen wij de particuliere indieners van zienswijzen in deze reactienota niet bij naam.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze reactienota gaan we in op de ingediende zienswijzen. Wanneer een zienswijze uit meerdere onderdelen bestaat, heeft het waterschap de zienswijze opgeknipt. Zo kunnen we op elk onderdeel los antwoord geven. Na elke zienswijze volgt een conclusie, waarin we beschrijven welke consequenties een zienswijze heeft voor het vervolgproces richting de keuze van het voorkeursalternatief. De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassingen in de NRD.

2 Reacties

2.1 Reactie 1 – Gemeente Lingewaard

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
Nr. 1	Indiener (namens de gemeente) vindt in de beschrijving van de reikwijdte van het onderzoek e.e.a. niet expliciet terug, met name voor wat betreft de ontsluiting voor autoverkeer die de gemeente op haalbaarheid onderzoekt.	Het waterschap neemt een wijziging in de NRD op naar aanleiding van deze zienswijze. Het alternatief waarbij de meekoppelkansen voor de ontsluiting van autoverkeer wordt onderzocht, wordt expliciet als afzonderlijk alternatief opgenomen. Daarbij wordt de bijbehorende toelichting en visualisatie toegevoegd.
Nr. 2	Indiener noemt dat er verduidelijkingen in de tekst plaats moeten vinden m.b.t. enkele raakvlakprojecten: 1. Het woningbouwproject in voorbereiding. Het woningbouwproject in voorbereiding betreft woningbouw in de omgeving "Polseweg /Bordbusters". Deze locatie is al geruime tijd in beeld voor woningbouw en in verband met de groeiende bouwopgave is verdichting van het plan (meer woningen) in onderzoek. Ontsluiting voor autoverkeer vanuit dit plan rechtstreeks op de dijk is vooralsnog niet waarschijnlijk. Het plangebied wordt anderszins ontsloten, richting Karstraat/ Stadswal. 2. Verkenning gebiedsontwikkeling na 2030 tussen Huissen en Angeren. Die verkenning richt zich ook op de bijhorende ontsluiting voor autoverkeer indien meer grootschalige woningbouw plaatsvindt. Hierover gaat het haalbaarheidsonderzoek en een van de meekoppelkansen (is ontsluiting via de dijk haalbaar?).	Het waterschap vult de beschrijving van de raakvlakprojecten in de NRD aan en specificeert deze op basis van de aangeleverde informatie.

Conclusie: De zienswijze leidt tot aanpassingen aan de NRD. Mede naar aanleiding van deze zienswijze wordt het extra alternatief met betrekking tot de randweg opgenomen.

2.2 Reactie 2 – Stichting Lingewaard Natuurlijk

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
Nr. 1	Indiener wijst op de mogelijkheid om Nature Based Solutions in te zetten als sturend principe, met name bij het alternatief 'Natuurlijk Versterkt'. Verzocht wordt om in het MER het volgende uit te werken: • welke natuurdoelen concreet worden gerealiseerd; • welke soorten en habitats profiteren; • hoe biodiversiteitswinst meetbaar wordt gemaakt; • hoe natuurlijke oevers, kruidenrijke taluds en ecologische verbindingen structureel worden geborgd.	In de planuitwerkingsfase, de volgende fase van het project, is er aandacht voor de genoemde suggesties. Het in deze fase leidend of centraal stellen van Nature Based Solutions is niet passend. Dit past ook niet binnen de subsidiegrondslag van het hoogwaterbeschermingsprogramma. Het waterschap maakt een brede afweging voor waterveiligheidsoplossingen gebaseerd op meerdere onderdelen. Alle genoemde suggesties worden wel onderzocht in de volgende fase. Mochten er negatieve effecten op natuur uit het onderzoek komen, dan worden bestaande natuurwaarden gecompenseerd.
Nr. 2	Indiener roept op om Natura2000 en de Groene Ontwikkelzone te beschermen. Met name het alternatief 'Veilig en Veelzijdig' is in de ogen van de indiener nadelig voor deze gebieden in verband met de fietsvoorziening en bredere beheerstroken. Dit kan leiden tot meer recreatiedruk, verstoringen, versnipperingen, toename van verkeerssnelheden en aantasting van de rust en kwaliteit. Indiener noemt daarbij dat vergunningverlening problematisch kan worden. Indiener roept daarom op om: • geen nieuwe recreatieve infrastructuur aan te leggen binnen of direct grenzend aan kwetsbare natuur; • bestaande landschappelijke rust en donkerte te behouden; • alternatieven buiten de natuurgebieden serieus te onderzoeken; • cumulatieve effecten van recreatie, verkeer en verstoring integraal te beoordelen.	De effecten van de verschillende alternatieven op de genoemde aspecten, zoals landschappelijke kwaliteit, natuur en vergunbaarheid, worden onderzocht in het MER. Op basis daarvan maakt het waterschap een integrale afweging over de alternatieven. De NRD beschrijft datgene wat onderzocht gaat worden en welke aspecten zullen worden beoordeeld. De daadwerkelijke uitkomsten volgen in het MER. Naar aanleiding van de uitkomsten wordt bekeken welk alternatief het meest passend is op een specifieke locatie (ontwerpvlak).

Nr. 3	Indiener is van mening dat een buitendijks fietspad niet leidt tot meer veiligheid, maar juist meer onwenselijke situaties met zich mee kan brengen. Denk aan hogere snelheden, conflicten, verstoring van natuur en aantasting van het landschap. De indiener roept op tot: • een onafhankelijke verkeersveiligheidsanalyse; • onderzoek naar verkeer remmende maatregelen; • beperking van doorgaand verkeer; • inzet op bestemmingsverkeer en handhaving in plaats van extra verharding waar mogelijk.	De effecten van het fietspad op de genoemde thema's waaronder veiligheid, natuur en landschap, zullen nader onderzocht worden in het MER. Het onderzoek op basis van deze NRD richt zich primair op de versterking van de dijk als waterkering. De gemeente is verantwoordelijk voor onderzoek en planvorming met betrekking tot maatregelen voor de verkeersafwikkeling. Het MER voor de dijkversterking houdt daarbij wel rekening met de effecten op de dijkweg en de waterkering als gevolg van de door de gemeente te onderzoeken meekoppelkansen. Het waterschap onderzoekt vanuit de dijkversterkingsopgave welke mogelijkheden en effecten samenhangen met de verschillende meekoppelkansen. De verantwoordelijkheid voor de inrichting en het beheer van de weg en de verkeersveiligheid op de dijk ligt bij de gemeente.
Nr. 4	Indiener wijst het waterschap op de hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarden rondom het Pannerdensch Kanaal. Indiener verzoekt om: • het bestaande dijkprofiel waar mogelijk te behouden; • grootschalige verharding en verbreding te vermijden; • cultuurhistorische elementen leidend te laten zijn in het ontwerp; • landschappelijke inpassing zwaar te laten meewegen in de MER-beoordeling.	Het waterschap onderschrijft het belang van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden rondom het Pannerdensch Kanaal. De effecten van de verschillende alternatieven op de genoemde aspecten, waaronder landschappelijke kwaliteit en cultuurhistorische waarden, zijn in kaart gebracht in het Ruimtelijk Kwaliteitskader (RKK), wat als basis dient voor de onderzoeken in het MER. De resultaten hiervan worden betrokken bij de afweging tussen de alternatieven. De NRD maakt inzichtelijk welke aspecten in het MER worden meegenomen. De beoordeling en conclusies volgen in het MER. Naar aanleiding van de uitkomsten wordt bekeken welk alternatief het meest

		passend is op een specifieke locatie (ontwerpvlak).
Nr. 5	Indiener noemt dat de NRD veelal kwalitatief van aard is en roept op om in het MER: • concrete biodiversiteitsdoelen op te nemen; • oppervlaktes natuurontwikkeling te kwantificeren; • effecten op beschermde soorten expliciet te beoordelen; • een ecologische nulmeting uit te voeren; • monitoring en adaptief beheer vast te leggen.	Het klopt dat de NRD in deze fase van het project kwalitatiever is. Gedurende het project neemt het detailniveau van de verschillende onderzoeken toe. In de verkenningsfase, waarin het project zich op dit moment bevindt, wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de effecten van de verschillende alternatieven. In de planuitwerkingsfase worden de effecten nader uitgewerkt en waar mogelijk kwantitatief beoordeeld. Daarbij wordt ook verder invulling gegeven aan aspecten zoals natuurwaarden, biodiversiteit en eventuele benodigde monitoring. Alle door de indiener genoemde onderdelen komen daarbij terug. Het waterschap onderzoekt de effecten en mitigeert of compenseert natuur waar nodig. Dit gebeurt in breder Sprok-Sterreschans-Heteren verband, om zo krachten te bundelen.
Nr. 6	Indiener wijst het waterschap erop dat waterveiligheid als vliegwiel kan dienen voor natuurherstel, klimaatadaptatie, recreatie, landschap en duurzame gebiedsontwikkeling. Indiener roept daarom op om vanuit een integrale systeembenadering te redeneren en niet enkel civieltechnisch.	Het waterschap dankt de indiener voor deze inbreng. Het waterschap onderschrijft het belang van een integrale benadering waarbij naast waterveiligheid ook andere waarden worden meegewogen. Mede hierom is er een uitgebreid beoordelingskader opgesteld waarmee het waterschap alternatieven beoordeelt op meerdere aspecten, waaronder natuur, cultuurhistorie, landschap en veiligheid. Op deze manier wordt de impact van alternatieven integraal afgewogen. Daarnaast blijft het waterschap actief de samenwerking zoeken met regionale ontwikkelingen en initiatieven, zodat waar mogelijk koppelingen kunnen worden gelegd met gebiedsontwikkelingen en andere opgaven.

Conclusie: De zienswijze leidt niet tot aanpassingen aan de NRD of het te doorlopen proces tot selectie van het voorkeursalternatief.

2.3 Reactie 3 - Particulier

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
Nr. 1	Indiener vraagt het waterschap om aandacht te hebben voor de locatie van de woningen en de directe omgeving van de indieners en de bijzonderheden die dit met zich meebrengt. Indiener geeft aan zich zorgen te maken over de mogelijke gevolgen voor de woning en omgeving. De indieners noemen enkele specifieke zaken om rekening mee te houden.	Het waterschap dankt de indiener voor het signaal. Het waterschap doet er alles aan om maatregelen rondom woningen zo goed mogelijk in te passen. Ook het voorkomen van schade heeft grote aandacht. In de verkenningsfase is echter nog niet altijd exact duidelijk hoe het werk wordt uitgevoerd en met welk materiaal en materieel. In de opvolgende planuitwerkingsfase wordt dit volledig uitgewerkt en elke situatie nauwkeurig beoordeeld en onderzocht. In de verkenningsfase worden keukentafelgesprekken bij mensen thuis naar behoefte gehouden. Hiervoor kunt u in contact treden met de omgevingsmanager. In de opvolgende planuitwerkingsfase worden met alle direct aanwonenden en belanghebbenden individuele gesprekken gehouden.
	Indiener vraagt daarbij om in een vroeg stadium betrokken te worden over de verdere plannen en geven aan graag in een persoonlijk gesprek de situatie toe te lichten.	Met betrekking tot een persoonlijk gesprek zal de omgevingsmanager contact opnemen met de indiener(s).

Conclusie: De zienswijze leidt niet tot aanpassingen aan de NRD of het te doorlopen proces tot selectie van het voorkeursalternatief.

2.4 Reactie 4 - Particulier

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
Nr. 1	Indiener noemt dat op pagina 12, dijkvak 5, in bijlage 3 het fietspad binnendijs staat	In de betreffende tekening in bijlage 3 is geen binnendijs

	ingetekend, in plaats van buitendijks. Dit terwijl in de tekst, tijdens informatieavonden en alle andere tekeningen altijd gesproken werd over een buitendijks fietspad. Indien er wordt gevraagd om bevestiging dat het fietspad, mocht tot aanleg besloten worden, buitendijks zal zijn.	fietspad opgenomen. De tekening toont binnendijks de onderzoekszone voor de langsconstructie en de onderzoekszone voor de beheerstrook. Het waterschap begrijpt dat de gebruikte legenda tot verwarring kan leiden, maar deze aanduiding betreft niet de ligging van een fietspad. Het waterschap bevestigt dat het onderzochte fietspad, als wordt besloten tot aanleg, buitendijks wordt gerealiseerd. Een binnendijks fietspad maakt geen onderdeel uit van de onderzochte alternatieven.
Nr. 2	Indiener wijst het waterschap op het aan te leggen Windpark Caprice. Deze mist de indiener bij de raakvlakprojecten in paragraaf 4.2.	Het waterschap neemt een kleine wijziging in de NRD op naar aanleiding van deze zienswijze en voegt het Windpark als autonome ontwikkeling toe aan de paragraaf raakvlakprojecten.
Nr. 3	Indiener vraagt zich af of de zuidelijke windturbine leidt tot extra benodigde versterking van de nabijgelegen dijk. Dit om eventueel gevaar van een beschadiging of zelfs een doorbraak veroorzaakt door ijsafwerping of door afwerping van (delen van) een wiek te voorkomen.	In de vergunningverlening van de windturbines hebben effecten op externe veiligheid meegewogen in de beslissing. De dijk hoeft niet verder versterkt te worden als gevolg van deze beslissing. Er is daarom geen sprake van een invloed op de opgave van de dijkversterking.
Nr. 4	Indiener attendeert het waterschap op een bezwaarschrift tegen het project Windpark Caprice zoals ingediend bij de Raad van State	Het waterschap heeft kennisgenomen van de ingediende procedure rondom Windpark Caprice. De behandeling en beoordeling hiervan ligt bij de bevoegde instantie. Het waterschap volgt de procedure en houdt, voor zover relevant voor de dijkversterking, rekening met eventuele ontwikkelingen.

Nr. 5	Indiener vraagt zich af op welke wetenschappelijke bronnen het waterschap zich baseert als het gaat om de negatieve invloed op de biodiversiteit van de dijk door schaapsbeweiding. Indiener noemt daarbij dat variatie in grashoogte een belangrijke factor is van biodiversiteit. Schapen dragen daaraan bij op een ecologisch verantwoorde manier. Maaien draagt hier niet aan bij, gezien het maaien tot gelijke hoogte.	In het NRD worden geen wijzigingen in de beweiding omschreven. Conform beleid van het waterschap vindt schaapsbeweiding na de dijkversterking niet langer plaats. U kunt voor locatiespecifieke omstandigheden hierover in contact treden met de omgevingsmanager of de dijkbeheerder.
-------	--	--

Conclusie: De zienswijze leidt tot een aanpassing aan de NRD. De ontwikkeling van Windpark Caprice is opgenomen als autonome ontwikkeling.

2.5 Reactie 5 - Particulier

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
Nr. 1	Indiener wijst het waterschap erop dat de primaire functie van de dijk een waterkerende functie is. Het toevoegen van verkeersfunctie om een grote stroom verkeer af te wikkelen staat op gespannen voet met deze kerntaak. Alternatief 3 mengt deze functies, dit wordt door de indiener als onverenigbaar gezien met de kerntaak van het waterschap.	Het klopt dat de kerntaak van het waterschap het waarborgen van de waterveiligheid betreft. De dijk heeft echter ook in de huidige situatie een verkeersfunctie. In de verkenningsfase, waarin het project zich momenteel bevindt, onderzoekt het waterschap de haalbaarheid, kansen en risico's van mogelijke oplossingen voor de dijkversterking. Daarbij worden ook mogelijke meekoppelkansen in beeld gebracht. Dit zijn ontwikkelingen die niet direct onderdeel zijn van de waterveiligheidsopgave, maar mogelijk gecombineerd kunnen worden met de dijkversterking. Dit hoort ook bij de taak van het waterschap en het standaardproces waarmee dijkversterkingen worden uitgevoerd binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het faciliteren van verkeer is een dergelijke meekoppelkans. Daarbij geldt dat de initiatiefnemer en het bevoegd gezag verantwoordelijk zijn voor de financiering en besluitvorming hierover. In dit geval

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
		ligt deze verantwoordelijkheid bij de gemeente. Naar aanleiding van een zienswijze van de gemeente is het alternatief waar de indiener op doelt omgedoopt tot meekoppelkans, in een volledig los alternatief. Hiermee wordt benadrukt dat het gaat om een mogelijke aanvullende ontwikkeling naast de primaire waterveiligheidsopgave.
Nr. 2	Indiener wijst het waterschap op enkele aandachtspunten met betrekking tot natuur, landschap en cultuurhistorie. De impact van de dijkversterking is groot. De indiener vraagt daarom het waterschap om tijdens het onderzoek rekening te houden met deze effecten.	De effecten van de verschillende alternatieven op de genoemde aspecten, zoals landschappelijke kwaliteit, natuur en cultuurhistorische waarden worden onderzocht in het MER. Ook de effecten van de meekoppelkans van de gemeente worden in beeld gebracht. Op basis daarvan maakt het waterschap een integrale afweging. De genoemde aspecten krijgen dus zeker aandacht in het MER. De NRD is bedoeld om datgene wat onderzocht gaat worden inzichtelijk te maken. De daadwerkelijke uitkomsten volgen in het MER.
Nr. 3	Indiener wijst op de mogelijk negatieve impact van een bredere dijk op de verkeersveiligheid. Daarnaast noemt men het wegvallen van snelheidsremmende maatregelen zoals drempels.	In het MER wordt verkeer kwalitatief onderzocht. Detailuitwerking van de weginrichting en eventuele snelheidsremmende maatregelen worden op aangeven van de gemeente Lingewaard in de opvolgende planuitwerkingsfase uitgewerkt. Het is ook mogelijk dat de gemeente dit na de dijkversterking op eigen initiatief en in eigen beheer uitvoert. De inrichting van de weg op de dijk en maatregelen ten aanzien van verkeersveiligheid, zoals snelheidsremmende voorzieningen, vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente als wegbeheerder.

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
Nr. 4	Indiener wijst het waterschap op het feit dat het verzwaren van de dijk niet direct leidt tot zwaar vrachtverkeer, maar dit wel mogelijk maakt zodra er een randweg op de dijk wordt aangesloten. Hiermee wordt volgens de indiener vooruitgelopen op toekomstige ontwikkelingen waarover nog niet is besloten. Dit valt buiten de taak van het waterschap.	Over de eventuele verbreding van de dijk is nog niet besloten. Het MER heeft als doel om de effecten van dit alternatief te onderzoeken, zodat een zorgvuldig afgewogen besluit kan worden genomen. Het waterschap brengt in de verkenningfase mogelijke meekoppelkansen in beeld, ook wanneer deze niet direct onderdeel zijn van de waterveiligheidsopgave. De uiteindelijke besluitvorming over de verkeersfunctie van de dijk en eventuele toekomstige verkeersmaatregelen ligt bij de gemeente. Daarbij hoort ook het eventuele effect van vrachtverkeer en de randweg.
Nr. 5	De indiener wijst het waterschap op eventuele schadeclaims van omwonenden wanneer er zwaarder verkeer op de dijk mogelijk is. Daarbij noemt de indiener een aantal van mogelijk negatieve gevolgen, zoals trillingen en verslechtering van woongenot.	Het waterschap is zich bewust van de mogelijke effecten van een gewijzigde verkeersfunctie en neemt deze aspecten mee in het onderzoek. De besluitvorming over het al dan niet toestaan van zwaarder verkeer op de dijk ligt bij de gemeente als bevoegd gezag voor de weg. De eventuele gevolgen daarvan worden betrokken bij de verdere uitwerking en beoordeling.
Nr. 6	Indiener is van mening dat voorgestelde maatregelen rondom de verbreding van de dijk leiden tot een onevenredige aantasting van woon- en leefklimaat door o.a. toename van geluidsoverlast, trillingen, verlies recreatieve waarde en landschappelijke kwaliteit.	Het waterschap begrijpt de zorgen van de indiener over de mogelijke gevolgen voor het woon- en leefklimaat. De effecten van de verschillende alternatieven en de mogelijke meekoppelkansen voor de verkeersfunctie worden onderzocht in het MER. Daarbij wordt gekeken naar de effecten op onder andere leefomgeving, geluid, trillingen, landschap, natuur en recreatieve waarden. In het MER worden de effecten van de verschillende mogelijkheden inzichtelijk gemaakt. Vervolgens

Reactiepunt	Samenvatting	Antwoord
		worden deze meegewogen in de integrale afweging. Op dit moment is er nog geen besluit genomen over de eventuele verbreding van de dijk of het aanpassen van de verkeersfunctie.
Nr. 7	Indiener wijst het waterschap erop dat het geschikt maken van de dijk voor een zwaardere verkeersfunctie aanzienlijke kosten met zich mee zou brengen, die niet samenhangen met de primaire doelstelling van de waterveiligheid. Deze kosten dragen niet bij aan de primaire taak van het waterschap. Dit zijn volgens de indiener onrechtmatige uitgaven van publieke middelen.	Het waterschap merkt op dat de financiering van een eventuele meekoppelkans die geen directe relatie heeft met de waterveiligheidsopgave, bij de initiatiefnemer ligt. In dit geval betreft dit de gemeente. Het waterschap zal geen middelen inzetten voor maatregelen die uitsluitend gericht zijn op de verkeersfunctie en geen bijdrage leveren aan de waterveiligheidsopgave. Het hoort bij de taak van het waterschap om meekoppelkansen in beeld te brengen die geen direct verband hebben met de waterveiligheid.
Nr. 8	Indiener is van mening dat er onvoldoende is aangetoond dat het noodzakelijk is om verkeerscapaciteit op de dijk te vergroten.	De gemeente is het bevoegd gezag over de weg op de dijk en de bijbehorende verkeerssituatie. Het waterschap kan hier geen besluit over nemen. Het waterschap onderzoekt in het kader van de dijkversterking welke effecten en mogelijkheden samenhangen met de meekoppelkansen. De noodzaak van een verkeersmaatregel is aan de gemeente. U kunt zich wat dit onderwerp betreft richten tot de gemeente Lingewaard.

Conclusie: De zienswijze leidt tot aanpassingen aan de NRD. Mede naar aanleiding van deze zienswijze wordt het extra alternatief met betrekking tot de randweg opgenomen.